

BENEDEK András

Kedves Olvasó!

Ez évi harmadik számunk több témát is kiemelten kezel. A **Tanulmányok** rovatunkban *Nagyváradi Katalin* az egészséggel kapcsolatos életminőséget vizsgáló érdekes kutatásokról számol be. Felhívja a figyelmet arra, hogy a szociológiai és egészségtudományi elemzések eredményei megegyeznek abban, hogy azt több tényező együttes hatása befolyásolja az életminőséggel összefüggő egészségi állapotot, mely jellemzőinek feltárása tettek kísérletet egy speciális populációban. Ehhez a témához kapcsolódik *Tisóczki József* címében is sokat sejtető tanulmánya „*A köznevelési törvény (2011. évi CX. törvény a nemzeti köznevelésről) módosításainak hatása a pedagógus „burnout”-ra*”. A szerző rámutat arra, hogy amennyiben megvizsgáljuk az elmúlt évek magyar közoktatásához kapcsolódó változásokat, akkor igen „termékeny” időszakot tudhatunk magunk mögött. Az elmúlt évek mindegyikében módosult a törvény, a kapcsolódó rendeletek és utasítások, s minden oktatási tevékenységgel összefüggésben alapvető kérdés a pedagógusok felkészültsége, attitűdje. Az oktatás egyik lényegi területének fejlesztésével foglalkozik az többszerzős tanulmány, amelyik a matematikaoktatás fejlesztéséről számol be. E diszciplína oktatása a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen régi hagyományokra tekint vissza. A reguláris matematika tárgyak a kétszintű egyetemi képzés bevezetése után is az alapképzési szakok tantervében meghatározóak, szinte minden hallgató tanulja e tárgyat. Az elmúlt évek tapasztalatai szerint ugyanakkor a Műegyetemre felvételt nyer hallgatók matematikatudása nagyon eltérő, rendkívül széles skálán mozog. Ez kihívás elé állítja az egyetemi matematikaoktatásban résztvevőket, hiszen korlátozott óraszámban az előírt tanterv teljesítése mellett kevés lehetőség nyílik a hallgatók differenciált oktatására, felzárkóztatásra, valamint a tehetséggondozásra. Mindez kiegészül a 21. században megváltozott tanítási és tanulási környezettel, valamint az infokommunikációs eszközök megjelenésével az oktatásban. A fent említett problémák kezelésére a 2012-ben új projekt indult, melynek célja az egyetemi reguláris matematika tárgyak hagyományoktól eltérő módszerekkel való oktatása. E munkálatok eredményeit foglalják keretbe a szerzők: *Bognár Gabriella, Berezvai Szabolcs, Verasztó Zsolt és Szilágyi Brigitta*.

Munkaügyi Szemle rovatunk első írásában *László Gyula* a hátrányos helyzetűek foglalkoztatási problémáival foglalkozik, kiindulva abból az általa már megfogalmazott tételből, hogy minden eszköz-választás első és alapvető kérdése a célok pontos megfogalmazása és ehhez a megfelelő eszköz kiválasztása. Egy adott eszközt ugyanis gyakran kritizálunk az alacsony hatásfokú működésért, miközben nem tisztázzuk, hogy mi is volt valójában a cél, illetve a megfogalmazott cél megvalósulásához a megfelelő eszközt választottuk-e. A szerző ebből az alapállásból gondolja végig a hátrányos helyzetűek foglalkoztatását, mint célt, és ennek részeként a közfoglalkoztatást, mint eszközt. Izgalmas kérdést vet fel *Berki Erzsébet* „*Hogyan rendezzük munkaügyi vitáinkat?*” című írásában. Kétségtelen, hogy a munkaügyi viták rendezésének kérdése általában a munkajog tárgya. A szerző véleménye szerint a jog természetéből fakadóan a szabályozás néha előbbre jár, mint a társadalmi jelenségek, a jog maga is képes új társadalmi intézmények létrehozására azzal, hogy egyes magatartásokat szabályoz. *Papp Bence* „*Látkép a munkaerőpiac közgazdaságtani vetületéről*” nagy ívű tanulmányában egy közgazdász szemén keresztül mutatja be a munkaerőpiac vizsgálatának elméleti talpköveit. A tárlat tematikus elemkészlete felöleli a modellalkotás lényegét, a modell

alkotóelemei tulajdonságainak tárgyalását, szereplőinek optimális viselkedését alapvetően a versenyzői környezet szabta korlátok között, végül a piaci egyensúly kialakulását.

Eszmélés rovatunkban *Hafner Ilona* írásának témája egy fontos kérdés: azok a pedagógusok, akik közvetítőjük lesznek hivatásuknak, miként tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a pályakezdőkben ne alakuljon ki az esetleges pályaelhagyás gondolata. Az, hogy a mentorok képesek legyenek felkelteni a kíváncsiságot, a pályakezdők megtapasztalhassák a pedagógus hivatásnak a lényegi üzenetét, hogy emberekkel, gyerekekkel foglalkozni, nemes és szép feladat. *Nagy Katalin* „Az oktatás gazdasági értékei” című tanulmányában a hazai oktatás egyéni és társadalmi szintű gazdasági hozamának néhány elemét tekinti át. Az oktatás egyéni hasznára vonatkozó elméletek áttekintése után írása bemutatja a különböző iskolai végzettségű hazai munkavállalók havi keresetének alakulását, majd az OECD ország-csoportok esetében vizsgálja a diplomások bérelőnyének, a diplomások arányának és a gazdasági fejlettségnek a kapcsolatát. *Sipos-Kovács Marianna* „Az iskolaprofil kialakításának kérdései” írása érzékelteti, hogy egy jól működő iskolában egy menedzser szemléletű vezető miként reagál a kor, a társadalom és a szülők megújuló igényeire. A szerző ugyanakkor továbblép az új igények elemzésén, különösen azért, mert a köznevelésben lassabban kivitelezhető bármilyen változtatás, mint a versenyszférában. Megfontolandóak a szerző megállapításai, melyek szerint előrelátónak, előre gondolkodónak, újszerűnek és mindig nyitottnak kell maradni. Mint írja: soha nem elégedhetünk meg a már elért eredményekkel, a bevált gyakorlattal, bár rövid- és középtávon talán jól működik, de hosszú távon biztosan kell rajta változtatni, újítani.

Folytatódik **Projektek**ről sorozatunk, melyben új jelentős intézményi háttérrel megvalósított fejlesztési projektekkal ismerkedhetünk meg. *Font Márta* és *Jelenszky Fábrián Ildikó* a Pécsi Tudományegyetem és a Kaposvári Egyetem konzorciuma által megvalósított TÁMOP 4.1.2. B.2-13/1-2013-0007 „Országos koordinációval a pedagógusképzés megújításáért” projekt eredményeit szépen illusztrált módon foglalták össze. Végül két igényes recenzió zárja e számunkat. *Németh Balázs* recenziója az *Adult Education in an Interconnected World* (Felnőttoktatás az egymással összekapcsolódó világban) című kötetet mutatja be egy igényes összefoglalóban. *Krisztián Béla* tanár úr pedig *Maróti Andor*: „A tanuló felnőtt” címmel az ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány által 2016-ban megjelentetett legújabb kötetéről ad színvonalas szakmai értékelést.

Budapest, 2016. május

Jó olvasást kívánva üdvözl

**az Opus et Educatio
főszerkesztője**